

28-3

Aan

Minister voor APP en Minister van SZW

nota

Beantwoording Kamervragen GL-PvdA over meenemen
AOW-uitkering naar buitenland

BRIEF ONDERTEKENEN

Directie

Datum

26 maart 2024

Onze referentie

2024-

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Bijlage(n)

0

Aanleiding

De leden Stultiens en White (beiden GroenLinks-PvdA) hebben 23 februari jl. vragen gesteld over het meenemen van AOW-uitkeringen naar het buitenland. Het zijn vragen die zowel het domein van de AOW beslaan als het beleid ten aanzien van de internationale sociale zekerheid. Daarom komt de beantwoording aan beide bewindspersonen toe. Bijgaand treft u de beantwoording aan.

Geadviseerd besluit

Gaat u akkoord met de beantwoording? Zo ja, dan wordt u geadviseerd de beantwoording te verzenden naar de Tweede Kamer voor het Commissiedebat Pensioenonderwerpen op 4 april.

Kernpunten

- De vragen hebben betrekking op het meenemen van de AOW-uitkering door een alleenstaande naar landen waarmee Nederland geen sociale zekerheidsovereenkomst heeft.
- De AOW kent de alleenstaandennorm (70% WML) en de gehuwdennorm (50% WML). De SVB beoordeelt de leefvorm om de uitkeringshoogte te bepalen en is belast met de handhaving ervan.
- Handhaving van de leefvorm is in het buitenland complexer dan nationaal. In veel gevallen is beoordeling ter plaatse de enige mogelijkheid voor de SVB.
- In de Wet Beperking export uitkeringen (Wet BEU) is vastgelegd dat geen uitkeringen meer worden geëxporteerd, tenzij met een land verdragsrechtelijke afspraken zijn gemaakt of dat er een volkenrechtelijk besluit is genomen.
- De AOW is een uitzondering, deze kan tot de gehuwdennorm (50%) altijd naar elk land geëxporteerd worden. De volwaardige alleenstaandennorm (70%) kan geëxporteerd worden naar landen waarmee Nederland een sociale zekerheidsovereenkomst heeft. Hierin zijn afspraken vastgelegd over de handhaving. Deze geven de SVB juridische handvatten om de rechtmatigheid van uitkeringen naar het buitenland te beoordelen.
- Ook kan de volwaardige alleenstaandennorm worden geëxporteerd naar landen van de EU/EER/Zwitserland en naar de landen van het Koninkrijk en de BES.
- Daarnaast heeft het Hof van Justitie recent bepaald dat de EU-associatieovereenkomst met Algerije een rechtstreeks werkende exportbepaling bevat. Dit heeft gevolgen voor de export van de AOW naar

Algerije en Albanië. Deze gevolgen zullen in kaart worden gebracht. In de beantwoording op vraag 4 wordt een passage gewijd aan deze uitspraak.

- De leden Stultiens en White (GL-PvdA) stellen de vraag waarom Nederland met sommige landen wel en met sommige landen geen verdrag heeft. U geeft in de beantwoording aan dat dit afhangt van het aantal gerechtigden, de mogelijkheden tot handhaving en de bereidheid van landen om met Nederland in onderhandeling te treden.
- Nederland heeft met 36 jurisdicties een verdrag. In 2017 is de stand van zaken met betrekking tot een motie over handhavingsverdragen met landen waar meer dan 100 AOW gerechtigde wonen gedeeld met de TK. Acht landen die destijds op verzoek van de Tweede Kamer door Nederland zijn benaderd hebben geen gehoor aan het verzoek tot onderhandeling gegeven. Tot op heden is deze situatie onveranderd.
- Indien deze landen in de toekomst alsnog in onderhandeling willen treden, moet dan worden gezien of dit opportuun is.
- De stukken zijn afgestemd met IZ, WR, FEZ, WBJA en de SVB.

Datum
26 maart 2024

Onze referentie
2024-